

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

Rīgā

Stacionārām ārstniecības iestādēm

Par A hepatītu

Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – SPKC) informē, ka pēc Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk – ECDC) datiem kopš 2016. gada jūnija vairākās Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās Zonas (ES/EEZ) valstīs turpinās A hepatīta saslimšanas gadījumu skaita pieaugums¹. Latvijā arī novērots saslimšanas gadījumu skaita pieaugums no desmit gadījumiem 2016. gadā līdz 40 šogad (dati uz 01.10.) reģistrētajiem saslimšanas gadījumiem, t. sk. 4 gadījumiem bērniem. 17 gadījumos inficēšanās notikusi ceļojuma laikā (11 gadījumos - ES valstīs, divos gadījumos – Krievijā, pa vienam gadījumam – Uzbekistānā, Indijā, Kazahstānā un vienā gadījumā – Krievijā vai ES valstī). Turklāt ir reģistrēti septiņi grupveida (ar diviem un vairāk) A hepatīta saslimšanas gadījumi mājas perēkļos, kur infekcija izplatījās sadzīves kontakta ceļā. 13 gadījumos slimnieku epidemioloģiskajā anamnēzē nebija izbraukumi no Latvijas, kā arī nav zināmi kontakti ar A hepatīta slimniekiem, kas varētu liecināt par bezsimptomu vai nediagnosticētu infekcijas avotu gadījumu izplatību sabiedrībā.

Lai laikus atklātu A hepatīta gadījumus un veiktu pretepidēmijas pasākumus infekcijas sekundārā izplatīšanās riska samazināšanai, t. sk. ārstniecības iestādēs, lūdzam Jūs pievērst īpašu uzmanību pacientiem ar A hepatīta simptomiem, t. sk. neizteiktiem un nespecifiskiem, it sevišķi bērniem, kuriem infekcija bieži norit vieglā formā. Diagnostikā lūdzam ņemt vērā Eiropas Savienībā noteikto **A hepatīta gadījumu definīciju**²:

Klīniskie kritēriji	Laboratorijas kritēriji	Epidemioloģiskie kritēriji
Jebkura persona, kam pakāpeniski parādās simptomi (piemēram, nogurums, vēdersāpes, apetītes zudums, intermitējošs nelabums un vemšana) UN vismaz viens no šādiem trim simptomiem: drudzis, dzelte, paaugstināti seruma aminotransferāžu līmeņi.	Vismaz viens no šādiem trim testiem: -A hepatīta vīrusa nukleīnskābes noteikšana serumā vai izkārnījumos, -A hepatīta vīrusa specifisko antivielu reakcija, -A hepatīta vīrusa antigēna noteikšana izkārnījumos.	Vismaz viens no šādiem četriem: -pārnesšana no cilvēka uz cilvēku, -kopējā avota iedarbība, -inficētas pārtikas/dzeramā ūdens iedarbība, -vides iedarbība.
A hepatīta gadījumu klasifikācija		
<u>Varbūtējs gadījums:</u> jebkura persona, kas atbilst klīniskajiem kritērijiem un kam ir epidemioloģiska saikne.		
<u>Apstiprināts gadījums:</u> jebkura persona, kas atbilst klīniskajiem un laboratorijas kritērijiem.		

¹ <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-hepatitis-outbreak-eueea-mostly-affecting-men-who-have-sex>

² Eiropas Komisijas 2012. gada 8. augusta īstenošanas lēmums, ar kuru groza Lēmumu 2002/253/EK, ar ko nosaka gadījumu definīcijas zināšanai par infekcijas slimībām Kopienas tīklā.

Veicot pacientu ar aizdomām par A hepatītu aptauju, lūdzam pievērst uzmanību epidemioloģiskajai anamnēzei, t. sk. ceļojumiem un kontaktiem ar personām, kurām bija līdzīgi simptomi. Atgādinām, ka atbilstoši Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumu Nr. 7 “Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” 7.2. apakšpunkta un 2. pielikuma 2. punkta prasībām par profesionāli pamatotām aizdomām par pacienta saslimšanu ar akūtu hepatītu jāpaziņo SPKC vienas darbadienas laikā telefoniski un rakstiski, nosūtot aizpildītu steidzamā paziņojuma veidlapu, kura ir pieejama SPKC mājas lapā ³.

Efektīvākais specifiskās A hepatīta profilakses līdzeklis ir vakcinācija. Lai izstrādātos ilgstoša imunitāte pret A hepatītu, nepieciešams saņemt divas vakcīnas devas ar intervālu 6 līdz 12 mēneši. Veicot vakcināciju, jāņem vērā, ka imunitāte izveidosies 2 – 4 nedēļu laikā pēc pirmās potes saņemšanas. Ja vakcinācija pēc kontakta ar A hepatīta slimnieku veikta laikus (10 dienu laikā), tā lielākoties novērš saslimšanu. Izmantojot kombinēto vakcīnu pret A un B hepatītu, var iegūt aizsardzību pret abām infekcijām, taču šajā gadījumā vakcinācijas kurss sastāv no trijām potēm.

Vakcinācija pret A hepatītu ieteicama tām ar A hepatītu nepārslimojušām personām, kuras:

- plāno ceļot uz vidēji vai izteikti endēmiskām valstīm (ieskaitot Āfriku, Vidusāziju, Dienvidameriku un Centrālo Ameriku), it īpaši, ja tajās plānots uzturēties ilgu laiku vai arī doties turp atkārtoti;

- plāno ceļot uz valstīm, kurās ir reģistrēts A hepatīta uzliesmojums (saslimstības pieaugums);

- praktizē riskantas seksuālas aktivitātes, t.sk. kad ir iespējama inficēšanās fekāli orālā ceļā;
- lieto narkotiskās vielas.

Plašāka informācija iedzīvotājiem un ceļotājiem par A hepatītu ir pieejama SPKC tīmekļa vietnē ^{4, 5}.

Būsim pateicīgi, ja šo informāciju izplatīsiet slimnīcu strukturvienībām, t.sk. uzņemšanas nodaļu ārstniecības personām. Pateicamies par līdzšinējo un ceram uz turpmāku sadarbību.

³ <https://www.spkc.gov.lv/lv/profesionali/infekcijas-slimibas1/infekcijas-slimibu-registracij/par-infekcijas-slimibu-gadijum>

⁴ <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/infekcijas-slimibas/apraksti/a-hepatits>

⁵ <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/ceлотajiem/get/nid/18>